

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Coltuc Piotr, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 30 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui

*Coltuc Piotr XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.09.2018 - 26.06.2019;

Instanța de apel: 08.08.2019 - 30.09.2019;

Instanța de recurs: 26.12.2019 - 12.02.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, din 26 iunie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Coltuc Piotr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de munca neremunerată în folosul comunității în volum de 160 ore.

De la inculpat în beneficiul statului au fost încasate cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor în suma de 4830 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, inculpatul în perioada nestabilită de organul de urmărire penală și până la 21 iunie 2018 a păstrat într-o secție de la canapea în dormitorul din domiciliul său, situat pe adresa: XXXXX, o grenadă ofensivă de mână de model RGD- 5 cu focos de model UZRGM-2, care conform concluziei expertului nr. 34/12/1-R- 2967 din 03 iulie 2018 este o muniție și poate fi utilizată conform destinației, care a fost depistată de către colaboratorii procuraturii și poliției la 21 iunie 2018 în perioada de timp între orele 06.50-09.40 în cadrul efectuării percheziției autorizate.

Astfel, prin acțiunile inculpatul a fost săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal- păstrarea munițiilor fără autorizația corespunzătoare.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Cîrboba Haralampie în numele inculpatului, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea ce ține de cheltuielile judiciare, cu emiterea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care sentința să fie casată în partea încadrării cheltuielilor judiciare în mărime de 4830 lei pentru efectuarea expertizei judiciare.

În motivarea cererii a indicat că în prezenta cauza penală din inițiativa procurorului a fost efectuată expertiza judiciară nr. 34/12/1 -R-2987 din 03.07.2018 în suma de 3150 lei și expertiza judiciară nr. 34/12/1 -R-2923 din 27.07.2018 în suma de 1680 lei. Suma totală a expertizelor judiciare constituind 4830 lei, suma pe care instanța de judecată a considerat-o ca cheltuieli judiciare și încasat-o de la învinuit.

Art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, stabilește cazurile când efectuarea expertizei judiciare este obligatorie. Astfel, apărarea a considerat, că procurorul a fost obligat să efectueze aceste expertize, și rezultatele expertului sunt probe ale procurorului, pe care el din proprie inițiativă le-a primit în cadrul urmăririi penale.

Autorul apelului a indicat că nici partea apărării, nici învinuitul nu au înaintat demers pentru efectuarea expertizei. De aceea, apelantul a considerat că cheltuielile judiciare urmează a fi încasate din contul statului.

Apelantul a menționat că situația dată este reflectată în decizia Curții Supreme de Justiție din 08.11.2017 pe cauza nr. Ira-1542/2017, în decizia CSJ din 28.02.2018 pe cauza nr. 1 ra-473/2018m în decizia CSJ din 29.05.2018 pe cauza nr. 1 ra-946/2018 și în decizia CSJ din 30.05.2018 pe cauza nr. Ira-971/2018.

Reieșind din acest fapt, apelantul a considerat că cheltuielile în suma de 4830 pentru efectuarea expertizelor judiciare, raportate în conformitate cu art. 227 Cod de procedură penală la cheltuielile judiciare și efectuate din inițiativa organului de urmărire penală conform art. 228, 229 Cod de procedură penală se recuperează din contul statului.

De asemenea apelantul a considerat că este necesar de ținut cont de faptul, că Coltuc Piotr, este invalid de gradul II, nu este angajat în câmpul muncii, iar referirea instanței de judecată la aceea că el are cotă-parte de pământ, care o dă în arendă și de aceea are posibilitate să plătească această sumă, este una neîntemeiată.

4. Prin decizia Colegiului Judiciar al Curții de Apel Comrat din 30 septembrie 2019, apelul avocatului Cîrboba Haralampi a fost respins ca nefondat. Sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de judecată corect a calificat fapta inculpatului vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, ce nu se contestă de către partea apărării, precum și se confirmă prin materialele dosarului și prin probele dobândite atât în cadrul urmăririi penale, cât și prin cele stabilite în ședința de judecată a instanței de fond.

Instanța de apel a considerat că instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzie privind admiterea demersului procurorului privind încasarea de la inculpatul în venitul statului a cheltuielilor judiciare în suma de 4830 lei, suportate în legătura cu efectuarea în cadrul urmăririi penale expertizelor judiciare, reieșind din prevederile art. 227 Cod de procedură penală.

Invocând prevederile art. 229 Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

Reieșind din caracterul dispozitiv al art. 229 alin. (2), (3) Cd de procedură penală, instanța de apel a ajuns la concluzia privind faptul, că impunerea pe seama condamnatului a cheltuielilor de judecată nu poate fi o alegere întâmplătoare a instanței de judecată deoarece această alegere a legislatorului este stipulată prin caracteristica personalității inculpatului și în primul rând prin starea lui materială.

Instanța de fond, discutând chestiunea privind impunerea pe seama inculpatului a cheltuielilor judiciare pe cauza penală, a admis demersul procurorului privind încasarea de la inculpat în beneficiul bugetului de stat a cheltuielilor judiciare în mărime de 4830 lei suportate în legătura cu efectuarea expertizelor judiciare.

Instanța de apel a menționat că cheltuielile judiciare nu urmează a fi suportate în mod obligatoriu din contul bugetului de stat, însă la soluționarea chestiunii privind repartizarea cheltuielilor judiciare, instanța de judecată este în drept, dar nu este obligată, reieșind din starea materială a condamnatului, la emiterea sentinței să-l oblige pe condamnat de a achita cheltuielile judiciare.

Discutând argumentul apelantului precum că Coltuc Piotr este invalid de gradul II, nu este angajat în câmpul muncii, și de aceea nu are posibilitate să achite această sumă, instanța l-a considerat neîntemeiat, deoarece în materialele dosarului lipsesc probe care ar confirma această circumstanță.

6. Ne fiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul a atacat-o cu recurs ordinar, solicitând casarea hotărârii în partea cheltuielilor judiciare și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care el să fie scutit de achitarea în contul statului a cheltuielilor pentru efectuarea rapoartelor judiciare în mărime de 4830 lei.

În motivare recurentul a indicat că, la solicitarea procurorului au fost efectuate expertizele judiciare nr. 34/12/1 -R-2987 din 03.07.2018 în suma de 3150 lei și nr. 34/12/1 -R-2923 din 27.07.2018 în suma de 1680 lei, ca urmare aceste acțiuni intrau în împuternicirile statului să achite pentru expertizele date efectuate în etapa de urmărire penală.

Invocând prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală recurentul consideră că nu este obligat să achite în bugetul statului cheltuielile judiciare în mărime de 4830 lei. De asemenea, a menționat că este invalid de gr. II, neangajat în câmpul muncii, deținând doar o cotă-parte de pământ, care o dă în arendă și prin urmare, este în imposibilitate să plătească această sumă. Coltuc Ecaterina este invalid de gr. II, ce înrăutățește situația financiară a familiei în achitarea sumei.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului inculpatului, menționând că acesta urmează a fi declarat admisibil.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Colegiul penal constată că recurentul în recursul declarat nu invocă nici un temei de

drept prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă, critică achitarea cheltuielilor de judecată în mărime de 4830 lei.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Referitor la solicitarea recurentului precum că instanța de apel nefondat a menținut încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat, Colegiul penal reține ca fiind argumentată poziția instanței, deoarece, potrivit art. 227 Cod procedură penală, *(1) cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. (2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.*

Conform alin. (2) art. 229 Cod de procedură penală, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistența juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.*

În cazul supus judecării, cheltuielile judiciare în sumă de 4830 lei au fost suportate de stat pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, astfel, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia.

Conform alin. (3) art. 229 Cod de procedură penală, *instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.* În speță, Colegiul constată că, situația materială a inculpatului îi permite să achite cheltuielile de judecată pentru rapoartele de expertiză în sumă de 4830 lei. În același timp, careva dovezi care ar indica la prezența persoanelor la întreținere, etc., nu au fost prezentate la dosarul dat.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise la art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, iar temei pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocat în numele inculpatului nu există și potrivit legii, se impune respingerea lui ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Rezumând aceste constatări, Colegiul atestă corectitudinea concluziei instanței de apel, care a examinat și a realizat o justă interpretare și aplicare a normelor de procedură penală, decizia adoptată fiind întemeiată și argumentată, iar temei pentru admiterea recursului ordinar declarat de inculpat nu există și potrivit legii, se impune respingerea lui ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, cu menținerea hotărârii atacate.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Coltuc Piotr, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 30 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Coltuc Piotr XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 12 martie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun